

Ardealul

Apare Lunea, dimineața, cu informațiuni politice și știri sportive

Director:

Theodor Reculescu

Abonamente:

1 an: 100 lei, jum. de an:
50 lei. — Autorități, mari
intreprinderi 1000 Lei.

Redacția și administrația
Arad, Bul. Ferdinand 5

Democrație

În articolul precedent afirmam că democrația europeană a falimentat și că bătrânul continent tinde spre fascism. Drept exemple dădeam situația politică din Italia, Germania, Iugoslavia, dela noi și — acum în urmă — din Franța, prin acțiunea generalului Veygand.

Dacă — după cum spuneam — fascismul însemnează curaj, apoi democrația se confundă cu desordinea.

Priviți, dela căderea guvernului Doumergue, toate încercările guvernelor succesoare, pentru obținerea unui vot de încredere din partea parlamentului francez, s'au soldat cu același eșec. Fiecare grupare politică din Franța democratică, își apără doar interesele sale, fără considerațiune la repercursiunile pe cari această politică de destrăbălare, le poate avea asupra Statului francez. Spun „le poate avea”, pentru că bilanțul politicii democrației franceze devine, pe an ce trece, mai deficitar și va culmina — dacă va evolua pe aceeași linie — printr'o catastrofă.

Imediat după căderea guvernului Bouisson, se dădea ca probabilă alcătuirea unui guvern Herriot, sprijinit de radical-socialiști și de celelalte grupuri parlamentare de stânga. Dar pentru că Anglia nu ar fi entuziasmată de o evoluție spre stânga a politicii franceze — mai pronunțată decât până aci — s'a renunțat, preconizându-se dizolvarea parlamentului. Această soluție a fost apoi abandonată, întrucât se dădea ca sigur că dela nouile alegeri nu se poate aștepta salvarea finanțelor și mai cu seamă a instituțiilor democratice.

Spectacolul desgustător al frământărilor politice din Franța a dus la retragerea depozitelor străine. În decurs de numai 24 ore, eșirile de aur au atins cifra record de două miliarde. Grupările naționaliste începuseră să se miște, iar la un moment dat democrația începuseră a se teme de o lovitură de Stat a grupărilor de dreapta, sprijinite de armată.

Rezultatul a fost că s'a căutat domolirea în grabă a spiritelor agitate, recurgându-se la serviciile d-lui Pierre Laval, fostul ministru de externe, care și-a creiat unanime simpatii, datorită politicii sale externe, singura așezată pe baze naționaliste, de ndată ce are drept singur obiectiv apărarea intereselor Statului francez.

C. Nour

Domnul Ion Mihalache și agricultura

Situația țaranului român — și, implicit, a agriculturii acestei țări — a fost întotdeauna o chestiune care — trebuie să recunoaștem — galvaniza o bună parte din preocupările conducătorilor de totdeauna ai treburilor publice dela noi. Și nu arare ori s'a recurs la acte de adevărat eroism, dar acestea s'au datorat întotdeauna inițiativei capului Statului sau primului sfetnic al Suveranului. Acesta, înainte vreme, obicinuia să fie o persoană cu adevărat aptă pentru rolul ce i se încredința și care — totodată — poseda și o vastă experiență.

Așa s'a întâmplat că, după războiul cel mare, Regele Ferdinand a hotărât aplicarea reformei agrare. Aceasta, după ce a fost studiată în amănunțime, s'a pus în aplicare cu atât succes, încât a servit drept exemplu și celorlalte popoare cari, de altfel, erau într'un grad mai înalt de civilizație decât noi.

Dar numai prin improprietățile nu s'a putut rezolva chestiunea țărănească. Geaba avea săteanul pământ, dacă nu avea animale și unelte cu ce să-l muncească. În consecință s'a procedat la studierea din nou a chestiunii, ajungându-se la o soluție: creierea unui fond pentru împrumutul țăranilor.

În anul 1923 s'a elaborat un proiect de lege pentru deschiderea unui credit extraordinar de trezorerie rambursabil de 100 milioane lei, din care s'au aprobat împrumuturi fără dobândă. Proiectul acesta avea în vedere și interesele țăranilor

de a-și îmbunătăți rasa animalelor pentru o bună valorificare a produselor, încurajându-se în primul rând cumpărarea animalelor de reproducție.

Vedeți, prin urmare, cu câtă chibzuință s'a lucrat: animalele bune pe lângă casa omului sunt un permanent izvor de câștig și au repercursiuni fericite și asupra economiei naționale în general.

Dar după această dată, au început luptele politice, cari au distrus toate inițiativele bune. La cârma țării au venit oameni fără nici o experiență și cari au găsit că e mai bine ca în actele guvernanților să nu existe continuitate — deci ceiace făcea unul, strica succesorul, apucând pe un drum tocmai opus. Nu prima decât interesul de tarabă politică, pentru căpătuirea partizanilor hrăpăreți.

Interesele țării și ale țărânimii au fost cu totul date uitării.

Așa a ajuns în fruntea ministerului de agricultură — cel mai important departament — învățătorul din Topoloveni, Ion Mihalache.

Și cu toate că-mi va contesta poate dreptul ca să-l judec — a fost doar învățător! — îmi voi permite să fac o constatare, pe care de altfel o face Nația întreagă, inclusiv foștii săi elevi: în timpul guvernării domniei sale, Casa de depuneri a sistat orice împrumut din suma de 100 milioane, destinată acestui scop, prin lege. Datorită acestei măsuri, — produs al sclipirii de inteligen-

ță a d-lui Ion Mihalache și lipsei totale de experiență, — numărul animalelor a scăzut cu 15 la sută, ajungând în anul de grație 1932 la 14 pe un km. patrat, dela 20 câte erau înainte de război.

În afara faimoaselor scrisori agricole, din cari țaranul român n'a putut să admire de cât exhibițiile stilistice ale domnului învățător Ion Mihalache, economia națională nu s'a ales cu absolut nimic. Scrisorile acestea minunate, aveau menirea să înlocuiască și uneltele agricole și animalele de prăsilă și grajdurile necesare animalelor. În vechiul regat nici azi nu se văd grajduri, decât la fermele model. Bovinele crescute în asemenea condițiuni au mai degrabă înfățișarea de capre. Dar asupra acestor lucruri voi reveni într'un număr viitor.

Vreau doar să subliniez că, în timp ce domnul Mihalache n'a fost în stare — în anii cei mulți cât a condus ministerul nenorocirei agricole românești — să ridice cu nimic situația plugarului, vine azi, când se găsește în opoziție, să lanseze din nou formule faimoase, cu Statul pe care l-ar vrea țărănesc, cu economia dirijată (care a dat faliment acum de curând în Statele Unite ale Americii) și alte asemenea năzbății.

Numai că faimoasa domniei sale cămașe, pe care o revarsă atât de țărănește peste țăării de dimie, nu este nici pe departe o cheazășie a priceperii în treburile agricole.

Th. Reculescu

OPT IUNIE

Ziua de 8 Iunie 1930, rămâne înscrisă pe veci în Istoria Românilor, ca data restaurației M. S. Regelui Carol II.

La 8 Iunie 1930, Regele Carol II s'a suit pe Tronul României, apucând frânele destinelor Neamului acesta.

Când poporul românesc de 19 milioane suflete numără 13 milioane țărani improprietățiți, când dealungul veacurilor nația aceasta a fost călăuzită prin negura soartei izbucind să-și păstreze unitatea națională aci, la Dunăre, în pofida tuturor cutropitorilor, — rezistând ca Națiune Română, cu o istorie autentică scrisă în brisoave, bucoavne și cronici în granit, săpată în zidurile mânăstirilor și pe hotarele de foc, — când această națiune a fost condusă la plinirea idealurilor ei sfinte nu-

mai de voievozi, domni și regi, este foarte natural ca România veacului XX să fie condusă de M. S. Regele Carol II, ca fiu de sânge cel mai mare al Regelui Ferdinand I, fiind primul rege român ortodox.

Am sărbătorit anul acesta, în ziua de 8 Iunie, data și ceasul când Regele Carol II a venit în țară, fiind proclamat Rege al României. Acum 5 ani, Regele Carol II s'a urcat pe Tronul României și de atunci conduce pașnic și cu înțelepciune acest popor. Dela început, primul gând al Suveranului a fost cultivarea poporului și pregătirea tinerimii pentru ziua de mâine. Suveranul consideră ziua de 8 Iunie ca o sărbătoare a tinerimii. Întreaga tinerime din Țara Românească, reunită în formații sportive, aclamă cu însufletire pe Rege și pe Marele Voevod Mihailu, viitorul

conducător al acestui popor. Regele e sărbătorit de tinerime, cu însufletirea cheltuită cum numai cei tineri știu s'o facă.

M. S. Regele a întemeiat „Fundatiile Culturale”, încălzind sufletele supușilor la făclia culturii și datorită Lui, Regelui Țăranilor, conversiunea datoriiilor agricole a ușurat situația plugarilor agricole a țării. Țăranii au fost scăpați din ghiarele cămătarilor, rămânând stăpâni pe ogoarele lor. Faptul acesta va rămâne pururea în amintirea sătenilor români.

Suveranul a trăit o zi mare în mijlocul poporului și tinerimii Lui. Praznicul acesta este o verificare și un îndemn. E o pildă și o nădejde în biruința integrală a romanizmului, până sus pe crestele idealurilor supreme, în concertul popoarelor lumii.

Să ne trăiascu M. S. Regele Carol II.
Angela Preotesoiu, învățătoare

Cazul unor șoferi din serviciul primăriei Arad

El ne spionează și ne insultă iar noi le dăm pâine

În luna Mai a. c. a fost arestat de biroul de siguranță al chesturei poliției Arad, șoferul Fasanok Adalbert, acuzat de spionaj în favoarea Ungariei. Această arestare a avut darul să aducă lumină supra unor stări de fapte nebănuite.

În urma reclamațiilor primite la biroul de siguranță, asupra solidarizării șoferilor unguri cu Fasanok spionul, s'au putut afla unele lucruri cu adevărat revoltătoare.

Patru șoferi solidari cu spionul

Anume, șoferii dela autobuzele primăriei — cu numele: Mihail Szokola, Anton Daspek, Ștefan Kollar, Petru Both — ca semn de simpatie față de colegul lor, spionul, au rupt dela șepcile uniformă rozetele cu cocardă tricoloră și inițialele M. S. Regelui.

Fiindu-le atrasă atențiunea de către controlorii autobuzelor să-și coase rozeta, ei s'au conformat într'un târziu iar

Mihail Szokola a venit într'oză cu rozeta cusută, spunând că și-a cusut-o, apoi a adresat unele cuvinte injurioase la adresa Coroanei, Țării și Neamului.

Un șofer român, Gh. Ardelean, revoltat de atâta obraznicie, a vrut să-l bată. Însă Szokola a rupt-o la fugă.

Deasemeni, s'a constatat că șoferii maghiari erau sprijiniți de un individ cu numele Dumitru Stoian, șef la garaj.

Trecutul acestuia, cu nume atât de românesc, dar care într'adevăr se numește Stojanovic și care n'are nimic comun cu națiunea română este foarte interesant.

El a fost plutonier în armata roșie a lui Kun Bela în 1918, în care calitate a arestat o mulțime de români, pe nedrept, și a cărui dosar se află de mult timp la Cabinetul II Instrucție al Tribunalului Arad, dar nu e terminat.

Toate aceste lichele au fost hrănite, timp de 17 ani, de către Statul român.

Moartea lui Eugen Goga

Ziaristul și scriitorul Eugen Goga, fratele d-lui Octavian Goga, s'a stins din viață, în vârstă de abia 46 ani.

El, care în fiecare clipă a războiului putea să moară în iureșul gloanțelor, s'a stins bolnav și parcă și-a presimțit moartea. La o mare adunare în Basarabia, ca nici odată, a vorbit despre viața lui atât de frământată. A plâns lumea ascultându-l. Plâng românii și acum și-l vor plânge mereu, pentru că rămâne unul dintre cei mai mari eroi pe care i-a dat Ardealul în războiul de întregire și în lupta de mai târziu pentru ideea națională.

Note biografice

Născut în anul 1889, în luna Decembrie în satul Rășinari, fiul preotului Iosif și al Aurelei Goga, clasele primare le-a urmat în comuna natală iar liceul la Sibiu, Blaj și Brașov. Cursurile universitare le-a făcut la Budapesta și Zuerich.

În anul 1914, fiind în vacanță la Rășinari, este mobilizat și trimis pe câmpul de luptă în Galiția. Rușii îl fac prizonier și-l trimit în lagărul Tomsk din Siberia. În urma interven-

ției lui Nicolae Filipescu pe lângă guvernul rus, este eliberat. Venind în țară, Eugen Goga împreună cu un grup de ardeleni, intră în redacția „Epopcei”; se înrolează ca voluntar în reg. 80 inf., iar în anul 1916, când România a intrat în acțiune, participă la luptele din Dobrogea unde cade rănit, cu mâna dreaptă complet zdrobită. După opt luni de zile, ieșind din spital, pleacă la Iași, unde luptă împotriva defetistilor români.

A fost între anii 1921—1922, directorul „Renașterii Române”, gazetă întemeiată de Hoțărăn la Sibiu, preluată de Octavian Goga care a mutat-o la București unde a apărut încă doi ani.

A colaborat la „Indreptarea” și „Țara Noastră”.

În literatură s'a impus cu note din captivitate: „Cele două Siberii”.

A scris un lung roman, „Cartea Facerii”, în două tomuri ce alcătuiesc laolaltă aproape 750 pagini.

Eugen Goga a fost înmormântat în cripta familiei din comuna Rășinari.

D. Mihai Popovici, împușcat de fratele său

BUCUREȘTI, 9. — Din Brașov se anunță că d. Mihai Popovici, fost ministru în guvernul național-tărănist și actual președinte al organizațiilor mihalachiste din Ardeal, a fost împușcat de fratele său, Ștefan Popovici.

Ștefan Popovici a descărcat

mai multe gloanțe asupra d-lui Mihai Popovici. Unul dintre acestea a nimerit pe fostul ministru în brațul drept. Rana însă nu pune în pericol viața d-lui Mihai Popovici.

După săvârșirea crimei, Ștefan Popovici s'a sinucis.

Cazul face mare senzație.

Spulberarea unor acuzații calomnioase

Situația dela Sindicatul producătorilor de animale din Arad

Am publicat în numărul trecut răs-punsul primit din partea d-lui maior Aurel Birtolon, cu privire la calomniile ce i s'au adus prin monitorul mihalachist din Arad, promițând că vom reveni cu amănunte asupra situației dela Sindicatul exportatorilor de vite din localitate, în legătură cu acuzațiile gratuite ce i s'au adus.

Care-i adevărul?

S'a afirmat anume în ziarul mihalachist că dl. Birtolon ar fi ținut în secret conținutul circulei Uniunii Sindicatelor din București, cu privire la primele de export pentru animale trimise în Cehoslovacia, pentru că în feiul acesta să înlăture o concurență a celorlalți exportatori arădeni, față de o firmă anume Weisz.

Adevărul este că dl. Aurel Birtolon a părăsit președinția Uniunii Sindicatelor, în ziua de 23 Martie 1933, iar în locul d-sale a fost numit deputatul liberal, d. Lobonțiu.

Prin mijlocul luni Iulie 1933, Uniunea a trimis câte o circulară Sindicatelor, în care se arăta cari anume sunt primele de export. Circulara aceasta nu s'a dat publicității nici de către Uniune și nici de către Sindicatul (din ordinul dlui Lobonțiu), pentru a nu atrage atențiunea celorlalte State cari ne-ar fi concurat pe piața cehoslovacă, dar s'a trecut în procesele verbale de ședințe ale Sindicatelor, apoi s'a înmanat și membrilor dîm Sindicat, inclusiv d-lui Kozma Șandor, socrul d-lui prof. I. Ardelean. Cum poate atunci să afirme d. Ardelean că de existența acestui premiu n'a avut nimeni cunoștință? E cineva de vină că dl. Kozma Șandor nu știe atîta românește încît să priceapă textul unei circulei?

Care-i situația d-lui Ardelean în Sindicatul producătorilor de animale din Arad?

Dar mai interesant decât demascarea calomniilor din oficiul mihalachist, ne pare faptul de-a arăta care-i situația dlui Ardelean în Sindicatul producătorilor și exportatorilor de animale din Arad.

Dl. Ilie Ardelean este, după cum se știe, profesor la Școa-

la Superioară de Comerț din Arad. Este, prin urmare, funcționar public. Conform statutului funcționarilor publici, d. Ardelean nu are dreptul să exercite nici un fel de comerț. Dar d. Ardelean ce face? Ia contingentele cari se cuvin producătorilor de animale și le predă socrului său, d. Kozma Șandor, care exportează animale.

Este interesant de știut că înainte de-a deveni ginerele d-lui Kozma Șandor, d. Ardelean — deși era membru în Sindicat — nu exporta nici un animal, pentru că nu avea de unde, dumnealui nefiind producător. De ndată însă ce a devenit ginerele d-lui Kozma Șandor, d. Ardelean a cerut să i se dea și dumnealui dreptul să exporteze animale, adică să i se voteze contingente. Contingentele i se dau regulat, iar dumnealui le cedează socrului său, d. Kozma Șandor, cu toate că în ziarul mihalachist afirmă că exportul nu e rentabil nici azi (!)

Faptul acesta, pe lângă aceia că este în contradicție cu statutul funcționarilor publici, învederează fără posibilitate de tăgadă cât de binevoitor este d. Ardelean față de producătorii români ai acestui județ cărora fără să aibe vr'un drept) le răpește posibilitatea de a-și valorifica vitele. Pentru că trebuie știut că d. Ardelean a cerut și a obținut (prin ce mister?) contingente de export și pentru Austria, cari contingente sunt rezervate numai producătorilor de animale, cari nu au altă deosebită (nici măcar de profesor) și nici comerț nu fac.

Tărănii producători au posibilitatea să se convingă de felul cum le poartă grija oame-nii d-lui Mihalache. Aceștia, după ce le iau pâinea dela gură, îi mai învață cum să urască pe aceia cari le vor binele și lucrează în folosul lor.

Un valach

Grozăvia echivalării diplomelor medicale

„Porunca Vremii”, publică următoarele:

Paginile Monitorului Oficial continuă a arăta aproape zilnic noui echivalări de diplome de ale medicilor cari și-au făcut studiile peste hotare.

În zece ani am importat 1186 asemenea medici, dintre cari cea mai mare parte sunt evrei, iar o mică parte minoritari și chiar pașaportari.

Iată cifrele: în 1924 — 18 minoritari și evrei, pe lângă 2 români; 1925: 72 și 3; 1926: 108 și 8; 1927: 166 și 5; 1928: 144 și 9; 1929: 140 și 2; 1930: 155 și 9; 1931: 149 și 6; 1932: 124 și 7; 1933: 110 și 8.

Deci 1186 de evrei, minoritari și pașaportari ȘI NUMAI 59 ROMĂNI.

Dar cece este mai interesant e că „doctorii” DORFMAN DAVID, MIZOLO VASILE, E. DUARD MULLER, ANA CLAUDIA SPATARENCO și KURTH WOLGEMUTH, au devenit medici români, fără măcar să se știe dela cari universități și-au „cucerit” diplomele...

Și batjocura continuă: Ne întrebăm dacă mai este legală pentru români, sau dacă nu e cazul să și-o facă singuri, în virtutea dreptului lor național.

VIAȚA POLITICĂ

Vaidiștii își îngroașe cadrele

Stadiul în care se găsește conflictul dintre d-nii Tătărescu și Dinu Brătianu. — Naț.-țărăniștii în derută. — Parlamentarii cuziști trec la dl. Vaida.

În numărul trecut am arătat că între guvern și partidul liberal s'a iscat un conflict, care n'a putut fi aplanat și nici în amploare n'a putut câștiga, din cauză că dl. prim-ministru Gh. Tătărescu a lipsit din București.

Odată cu întoarcerea în Capitală a primului-ministru, partizanii d-lui Dinu Brătianu au început să se agite. Ei cer șeful partidului să se pronunțe împotriva politicii guvernului și pentru reluarea tratativelor de reîntregire cu d. George Brătianu.

Dar cu toate presiunile cari se fac, este prea puțin probabil că dl. Dinu Brătianu ar risca lupta cu primul ministru.

Deasemeni, pe tema reîntregirii, șeful partidului liberal crede că este inoportună reacțiunea, fiindcă în această chestiune el își dă seama că n'ar fi urmat decât de câțiva prieteni personali, cari n'au influență asupra cadrelor.

D. Dinu Brătianu e rezervat

Pentru aceste motive d. Dinu Brătianu se arată rezervat față de acțiunea d-lui G. Brătianu.

D. Gh. Tătărescu intenționează să facă unele schimbări în cabinet, după serbările Restaurației. În momentul în care ar fi trecut la această modificare a componenței guvernului, l. Dinu Brătianu ar fi eșit din rezervă, prin unele declarații publice în cari ar fi expus concluziile la cari a ajuns după întrevederile informative avute, pe rând, cu toți membrii guvernului.

Grupul H intră în acțiune

Până atunci însă, grupul H va porni campania împotriva l-lui Dinu Brătianu.

Excluderea din organizația de Ilfov a d-lor I. Ghiată și Petre Ghiată a stârnit nemulțumiri mari împotriva d-lui Niculescu-Dorobanțu, cumnaul d-lui Dinu Brătianu și d. Gh. Tătărescu s'ar fi declarat lupta împotriva șefului partidului liberal imediat grupul H vrea să cunoască, înainte de a reacționa, păreri șefului guvernului. Deocamdată el contestă valabilitatea deciziunilor luate de d. Niculescu-Dorobanțu: excluderea s'a făcut într-o reuniune restrânsă la care din 146 șefi de sectoare ai județului Ilfov au participat numai 18, iar convocarea plenului organizației n'a respectat prevederile statutare.

După câte se pare izbucnirea conflictului între președintele de Consiliu, care are în jurul său pe toți membrii guvernului și d. Dinu Brătianu este inevitabil. Momentul în care trebuie să înceapă răfuiala nu este încă hotărât. Cât despre modul cum se vor desfășura ostilitățile, se știe deocamdată că d. Gh. Tătărescu, este hotărât ca în cazul când ele vor lua proporții mari, să convoace congresul general al partidului liberal pentru a rezolva problema șefiei.

La naț.-țărăniști

Hotărârea d-lui Iuliu Maniu de-a ține o mare întrunire la Cluj și de-a face declarații cu privire la punctul său de vedere, a derutat complet pe mihalachiști. Aceștia socotesc că dacă dl. Iuliu Maniu își va face expunerea, partidul naț.-țărănesc va trebui să renunțe la gândul să va putea ajunge la putere. Se caută pe toate căile convingerea dlui Maniu de-a contramanda întrunirea.

Frontul Românesc își lărgeste cadrele

D. Vaida Voevod va avea zilele acestea o serie de consfătuiri cu privire la redactarea programului grupării.

„Numerus Valachicus” — adică promovarea elementului românesc în Stat — va con-

stitui numai un punct din acest program care va fi inspirat din doctrina fascistă și hitleristă, raportată la realitățile românești.

O comisie însărcinată de d. Vaida Voevod va lucra la elaborarea statutului „frontului românesc” care va fi cu totul deosebit de al partidelor noastre politice.

Ca tactică d. Vaida — de comun acord cu amicii d-sale politici — va continua organizarea întrunirilor populare în țară, fiind fixată prima întrunire la Pitești în ziua de 7 Iulie la care vor trimite delegați șapte organizații județene. Acestei întruniri i se va da o amploare deosebită.

Defecțiuni la cuziști

Tot cu prilejul șederii d-lui Vaida în Capitală vor continua tratativele PENTRU TRECE-REA ÎN RÂNDURILE VAIDIȘTILOR A 6 PARLAMENTARI ȘI 15 ȘEFI DE ORGANIZAȚII CUZIȘTI.

SE AFIRMĂ CĂ SE VOR PRODUCE DEFECȚIUNI ȘI ÎN RÂNDURILE ALTOR GRUPĂRI POLITICE.

Un manifest al unui grup de 1500 țitrați

Pe zidurile Capitalei și ale provinciei se va placarda un manifest de adeziune la acțiunea d-lui Vaida, semnat de 1500 țitrați universitari.

Schimb de scrisori Vaida-Cuza

D. Al. Vaida-Voevod a trimis d-lui A. C. Cuza o scrisoare în care explică pentru ce nu l-a putut vedea pe șeful L. A. N. C. atunci când a fost la Iași.

D. A. C. Cuza a răspuns acestei scrisori. Ca o urmare, va avea loc o

întrevvedere la 15 Iunie între d-nii A. C. Cuza și Al. Vaida-Voevod. În această întrevvedere se vor discuta și unele chestiuni de mare însemnătate pentru viitoarea colaborare dintre cei doi oameni politici.

Ziua tineretului român

ARAD. — Ziua de 8 Iunie, declarată de M. S. Regele drept ziua tineretului român, s'a serbat în Arad cu un fast deosebit.

Înainte de amiază s'a oficiat un serviciu religios în fața primăriei Arad, de către I. P. C. S. dr. Iustin Suciu, înconjurat de un sobor de preoți, apoi s'a procedat la sfântirea drapelului inaugurat în fața primăriei.

Dl. general Antonescu și șefii autorităților civile, au primit defilarea companiei de onoare, urmată de cercetași și străji. Înainte de defilare, s'a luat jurământul cercetașilor.

La ora 11, a avut loc la arena Gloria o serbare populară, foarte reușită, a cercetașilor și elevilor școalelor secundare.

După masă, tot la arena Gloria, a avut loc o a doua serbare sportivă. Nu știm de cine a fost aranjată, dar

a fost cu mult sub nivelul pe care trebuia să-l aibe într-o zi atât de însemnată. Defilarea cluburilor sportive s'a desfășurat fără muzică, iar șoimțele școalei primare din str. Oituz, au dansat deasemeni fără muzică. Multe din exhibițiile numite atletice puteau fi lăsate afară din program.

Seara, a avut loc retragerea cu torțe, iar la orele 10 o șezătoare cercetășească în fața primăriei, care era admirabil pavoazăată. Deasemeni trebuiesc aduse laude locatarilor din palatul „Cenad” pentru modul inteligent cum au știut să lumineze ferestrele locuințelor.

Dl. general Antonescu a aprins mare foc cercetășesc (1 m. p. de lemne) și a rostit o însuflețită cuvântare. A mai vorbit deasemeni și d. prof. Strelivovsky. Programul a fost bogat și foarte vesel.

Dela Ateneul Regele Carol II

Ateneul „Regele Carol al II-lea” a sărbătorit aniversarea celor 5 ani dela Restaurație în seara zilei de Vineri 7 Iunie a. c., ora 8, în saloanele „Arta” din str. Batiște No. 14 bis, sub președinția de onoare a d-lui dr. Alexandru Vaida Voevod, fost prim ministru al țării.

A conferințat d. Voicu Nițescu.

Dispensă de viză de transfer

Ministerul de finanțe a comunicat eri tuturor vămilor din țară, că autorizațiunile de import prin compensație — și rămase valabile și sub noul regim — precum și cele eliberate fără de devize — pentru uzul personal al solicitanților — sunt dispensate de viza de transfer a Băncii Naționale a României.

Verificarea impunerilor

Expertii contabili, numiți de ministerul de finanțe, pentru verificarea impunerilor din anul acesta, au fost convocați de d. subsecretar de stat Mitiță Constantinescu.

D-sa le-a mulțumit de modul cum s'au achitat de sarcina ce li-a fost dată și le-a dat instrucțiuni pentru executarea expertizelor în comisiunile de apel, ale căror lucrări au început.

Un comunicat al Băncii Naționale Române

Banca Națională a României a dat următorul comunicat:

B. N. R. invită pe toți detentorii români, cari au disponibilități de mărci blocate, Spermark, în Germania, să declare prin scrisori adresate în dublu exemplar oficiului de control al devizelor București, strada Doamnei 8, iar în provincie sediilor B. N. R. sumele ce au de primit și, totodată, dacă au ajuns la scadență creanțele lor.

Deasemeni creditorii români sunt rugați a arăta condițiunile de cedare către B. N. R. a creanțelor ce posedă.

Tranșa B. a împrumutului

Martii după amiază s'a ținut o nouă conferință între d-nii Mitiță Constantinescu și secretarii generali Al. Neagu, M. Lăzeanu și prof. I. Tutuc. S'a continuat examinarea anteproiectului întocmit de cel din urmă.

Lucrările pentru lansare vor fi terminate în câteva zile.

Intrunirea asociațiilor avocaților români creștini

În vederea congresului, s'a ținut la București o întrunire la care au luat parte delegații Asociațiilor profesionale care aderă la mișcarea naționalistă în fruntea căreia se găsesc avocații români creștini de sub președinția d-lui profesor universitar Istrate Micescu.

Sedința a fost deschisă de părintele Partenie, președintele Asociației generale a clerului ortodox care arată marea importanță pe care o prezintă congresul Asociațiilor avocaților creștini.

Cuvântarea d-lui Istrate Micescu

D. Istrate Micescu expune problemele ce se vor discuta în congres, accentuând asupra necesității unirii întrucât revendicările avocaților sunt identice cu ale celorlalte profesii.

D-sa arată în scurte cuvinte răsunetul, care l-a avut în țară apelul lansat pentru constituirea asociațiilor creștine, spunând ca în aproape toate borourile din țară s'au constituit filiale care și-au dat adeziunea formală programului anunțat. Este o chestiune de existența neamului nostru aceea de a reda profesiunilor noastre caracterul etnic românesc reintroducând în drepturile lor pe Românii care au fost îndepărtați în cursul vremurilor de penetrațiune străină în profesii.

„Nu se poate tolera — declară maestrul Micescu, — ca să avem în țară categorii de cetățeni care să poată invoca dreptul de a se adresa la Geneva, ca și cum aceia ar avea drepturi superioare asupra noastră a Românilor băștinași, descendenții stră-

moșilor noștri cari în decursul veacurilor au sângerat câmpiile Moldovei și Valachiei, apărându-le de hoardele barbare.

Drepturile acordate minoritarilor sunt părțile din suveranitatea noastră și ele sânt date de noi din al nostru, deci să nu ni se spue că altă putere s'ar putea amesteca în treburile noastre, pe care le putem aranja în țara noastră așa cum dorim și cum ne convine nouă. Cei ce privesc peste hotare dovedesc cât de puțin sânt atașați țării noastre și deci ei nu se pot socoti ca întruși interesele românești. Pentru aceștia să se știe că legile țării permit ca să li se anuleze calitatea de cetățeni Români pentru orice fapte cari ar constitui o supunere altei puteri, indiferent din ce împrejurări ar rezulta aceasta.

D-sa face un apel călduros la uniunea tuturor profesioniștilor.

Alte cuvântări

După aceia ia cuvântul dnii prof. Ioan Nisipeanu președintele Asociației generale a profesoriilor secundari prof. Nichifor Crainic, în numele Ligii Apărării Naționale Creștine, prof. Toni, președintele Asociației generale a învățătorilor, general Homoriceanu din partea ofițerilor de rezervă, ing. Meitanu, în numele Asociației generale a inginerilor, dr. Cureleanu din partea Asociației generale a medicilor creștini, arhitectul Rădulescu reprezentant Asociația arhitecților, avocat Musce din partea societății macedo română.

Plata impozitelor cu bonuri

Ministerul de finanțe comunică:

Unele ziare au publicat informațiunea că ministerul finanțelor a încuviințat plata rămasiștelor din impozitele datorate până la 1 Aprilie 1934 cu bonuri de impozite.

Informațiunea este inexactă. Plata impozitelor restante cu

bonuri de impozite nu se admite a se face decât potrivit legii, adică în proporție de 85 la sută, iar restul de 15 la sută în numerar și numai pentru impozitele datorate până la 1 Ianuarie 1932, precum și pentru taxele succesoriale ale moștenirilor, deschise până la 31 Decembrie 1930.

Balcaniada

Suntem în pragul evenimentului sportiv anual: Balcaniada.

După un interval de câteva luni dela desfășurarea ultimelor întâlniri balcanice dela Atena, care a rămas memorabile în analele fotbalului românesc, din nou mult invidiatul trofeu „Cupa Balcanică” pune la încercare reprezentativele naționale ale celor 4 țări participante.

De astădată echipa gazdă va fi Bulgaria, care prin aceasta câștigă două avantajii mari și, întrucâtva, hotărâtoare: galeria și terenul.

Iată un nou prilej de afirmare fotbalistică, ce i se dă României pentru a putea șterge rușinea eșecului suferit la Atena.

Antrenamentele făcute de echipa noastră națională în compania echipelor străine și mai ales împotriva echipei franceze R. C. Strassbourg, care a jucat și cu Bulgaria și Jugoslavia și de cari a fost învinsă la

limită, ne face să scontăm un succes românesc. Dar pentru aceasta se pune o condiție: moralul echipei să fie ridicat.

Și aceasta pentru că și la Balcaniada trecută jucătorii aveau o condiție fizică excelentă, însă moralul scăzut le-a pricinuit rușinosul eșec. Acum când avem jucători în formă mare și cu o condiție fizică excelentă, ceace s'a verificat la antrenament și în cele două matchuri ale reprezentativei naționale cu drept cuvânt putem afirma că posedăm echipa cea mai bună și cea mai capabilă din Balcani.

Prin rezultatul de ieri, România promite a se ridica iarăși la nivelul de până aci și la reputația câștigată anul trecut în soccerul fotbalului continental.

— T. F. —

VIATA SPORTIVA

Gloria-F. C. Sturm 6:2 (2:1)

Aspecte. Arădani s'au năvărit: nu se mulțumesc decât cu rezultate mari. Dar dacă toate compartimentele Gloriei au funcționat bine, se datorește exclusiv indicațiilor pe cari le dădeau marii „ghibiți”: inginer Gusli Filip și Buliu, din tribună. Aceștia, la un moment dat, din prea mare dragoste pentru Gloria, erau pe punctul să-și declare război. În felul acesta și pauza ar fi fost interesantă, iar austriacii și-ar fi putut da seama de ce în România foot-ball-ul se joacă pe terenuri îngrădite ca și cotețele...

Din toată valva care s'a făcut în jurul acestei duble întâlniri (beligeranții depe teren și cei din tribună), am tras concluzia: Sturm in ein Glas Wasser...

Cetățeanul

ARAD, 9. — Azi s'a disputat în localitate un match internațional între F. C. Sturm din Graz și Gloria.

Victoria a revenit gazdelor cari, după jocul furnizat, o meritau pe deplin, jucând cu multă ambiție.

Oaspeții s'au comportat destul de bine. A upracticat un joc spectaculos bazat pe pase scurte. Garniturile au fost urnătoarele:

Gloria: Boșneac (Săbău) — Hustig, Variassy — Gabor, Faur, Weichelt, (Pecican) — Tudor, Igna, Barbu, Dobra, Mercea.

F. C. Sturm: Jesnig — Pottniger, Angerer (Orosy) — Lamoth, Kuschitz Fr. (Angerer) — Horzer, Mikolies, Lamoth M., Sevr și Kahr.

Gazdele încep ostilitățile. Jocul ia avânt. Ambele echipe sunt însuflețite.

In min. 5 Lamoth trage puternic, Boșneac salvează cu greu în corner.

In min. 7 Tudor bate frumos corner și Faur reia cu capul peste bară.

In min. 8 Boșneac salvează un goal planjând la picioarele lui Lamoth. In min. 11 Hörzer centrează frumos și mingea cade pe bară de sus de două ori.

Ceva mai târziu Barbu ratează o ocazie.

In min. 15 Lamoth trage la colț dar Boșneac salvează cu pumnii în corner. Apoi Hörzer, dela câțiva metri, trimite alături. În minutul următor Stener repetă lovitura. In min. 17 o frumoasă combinație Dobra, Barbu, Mercea, termină ultimul trimitând milimetric pe lângă poartă.

Două minute mai târziu un corner în favoarea Gloriei. Barbu ratează marcarea unui goal.

In min. 22 Weichelt permite lui Hörzer să treacă de el și să tragă. Boșneac prinde ușor. Minutul 24 aduce marcarea primului goal. Mercea, bine lansat, pasează lui Barbu, acesta Igna care marchează (1:0).

In minutul următor F. C. Sturm egalează prin Sever.

Mercea și Tudor trimit alături. Mai târziu Dobra trage la poartă dar Jesnig prinde.

In min. 36 Tudor, după ce schimbă cu Barbu trimite peste poartă.

Gloria presează și în min. 44 o acțiune foarte repede Faur, Dobra, Barbu, face ca Dobra să trimită în plasă (2:1).

La reluare chiar în minutul 40 Mikolies egalează (2:2).

In min. 4 Tudor trage în braș portarului.

In min. 5 Hustig bate o pedea și Mercea reia în bară.

Două minute mai târziu Sturm chează încă u ngoal dar arbitrul acordă.

Dobra trage puternic lângă.

In min. 14 Barbu bate o pedea dela 16 m. și mingea intră în poartă (3:2). Gloria domină. In min. 20 splendidă acțiune Barbu, Tudor, Mercea, face ca ultimul să performeze arta lui Jesnig (4:2).

In min. 32 Faur bate o pedea și Dobra reia cu capul în plasă.

In min. 35 Kahr pasează lui Lamoth care pune pe Săbău la încercare.

In min. 40 Barbu deschide pe poartă cea care marchează cel mai frumos goal al zilei, stabilind rezultatul final (6:2).

S'au remarcat: Boșneac, Gabor, Faur, Dobra și Tudor dela învingători și Jesnig, cel mai bun dela vinși, Keuschitz M., Lamoth M., Hörzer, buni.

Arbitrajul dlui Oravetz infect.

România — R. C. Strassbourg 5:1 (4:1)

BUCUREȘTI. — Echipa națională întâlnind echipa franceză R. C. Strassbourg, a fost clasată în campionatul European, a dispus de francezi la scor prin punctele marcate de Bodola (2) și Schwartz (2).

Pentru francezi a marcat centru-înaintaș Rohr.

Formația României a fost: Sepci — Sucitulescu, Albu Vintilă, Juhász, Cuiedan Bindea, Schwartz, Sepi, Bălaș și Căpușan.

Rezultate din țară

București: Phönix—Măgurele 4:4 (2:1). Match de calificare.

Brăila: Jiul—Dacia-Union 2:2 (2:1). Match de calificare.

Jimbolia: S. S. Jimbolia—C. A. Zenta (Jugoslavia) 1:2.

Reșița: U. D. R.—RGMT 2:1.

Cluj: Napoca—Unirea 6:3.

Timișoara: Craiu-Iovan—natul 2:2 (2:1). Finala campionatului de Ligă. Matchul rejeacă deoarece nici o prelungiri scorul nu s'a marcat.

Arad: Tricolor—Înteleger 5:0 (2:0).

Hakoah—Unirea 2:1 (1:0). Ambele matchuri pentru Unirii.

USA—Titanus 2:2 (2:0).